

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

към 03.06.2022 г.

Времето през месец май беше динамично и доста променливо. Среднодневните температури бяха около и под нормата. Валежи, с различна интензивност имаше през втората половина на месеца в повечето области на страната, както и градушки. Второто и третото десетдневие на месеца се характеризираше с високи температури, но се наблюдаваха големи температурни амплитуди. Развитието на земеделските култури протече при средноденонощни температури около и под климатичните норми. Дъждовете бяха под нормата в цялата страна и крайно недостатъчни като количества.

ПШЕНИЦА И ЕЧЕМИК

Фенофаза:

Пшеница и ечемик: ВВСН (37/65) „Флагелният лист едва видим, все още свит“/, „Пълен цъфтеж: 50% от прашниците са зрели“

Контрол на вредителите:

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

През месец май във всички области на страната е установена популационна плътност около ПИВ. Нападнати са 8,120 хил. ха , а са третираны 142,76 хил. ха.

Обикновена житна пиявица /*Oulema melanopa*/

Масово излюпване и вредоносна дейност е отчетено в почти цялата страна. Плътност на неприятеля над ПИВ е установена в областите: Велико Търново, Плевен, Разград и Търговище (ПИВ: 1бр./флагов лист или 20% унищожена листна маса). Унищожена листна маса от 5-10 % е констатирана в област Монтана. В останалите области плътността е около и под ПИВ. Борба срещу ларвите е изведена на 67,640 хил. ха, а срещу възрастните на 12,810 хил. ха.

Вредна житна дървеница /*Eurygaster integriceps*/

През месец май е установено начало и масово излюпване на ларвите на неприятеля. Плътността е под ПИВ - от единични екземпляри до 0,5-1 бр./кв.м. Нападнати са 0,600 хил. ха, а са третираны 386,050 хил. ха срещу възрастното.

Пшеничен трипс /*Haplothrips tritici*/

Поява на възрастното с плътност 6-7 бр./клас е установена в област Перник. Отчетената плътност е под ПИВ.

Сив царевичен хоботник /*Tanymecus dilaticollis*/

В област Добрич са установени повреди по пшениц.

Септориози по житните /*Septoria tritici*, *Septoria nodorum*/

През периода е отчетено нападение от единични петна по долните етажи на листата. В отделни АЕР на област Пазарджик, отчетеното нападение е над регистрираните ПИВ, нападнатата листна маса е 35 %. Общо за страната са нападнати 17,160 хил. ха, а третиране е извършено на 223,070 хил. ха. Второ третиране срещу патогена е проведено на 76,870 хил. ха в областите: Плевен и Стара Загора.

Брашнеста мана /*Erysiphe graminis*/

Във всички области на страната е отчетено нападение около 0-1 %, като в област Благоевград е 4-6 %, от което можем да направим извода, че нападението от патогена е под ПИВ.

Нападнати са общо 0,130 хил. ха, а са третирани 365,030 хил. ха, второ третиране е извършено на 16,000 хил. ха в област Враца.

Кафява листна ръжда /*Puccinia recondita*/

В областите: Бургас, Плевен, Силистра, Сливен и Шумен, констатираната плътност е под и около ПИВ. В област Разград отчетената плътност е над ПИВ - 6 % нападната листна маса. Първо третиране е извършено на 291,030 хил. ха, а в област Плевен е проведено второ третиране на 53,590 хил. ха.

Жълта ръжда /*Puccinia striiformis*/

През месец май в област Плевен се наблюдава плътност под ПИВ около 3-4 % нападната листна маса. Третирани са 194,560 хил. ха. Второ третиране е извършено на 53,590 хил. ха.

Мрежести петна по ечемик /*Drechslera teres*/

В област Разград са установени петна по долните листа. Отчетеното нападение от патогена е 0-6 % нападната листна маса, което е около и над ПИВ. Общо нападнатите площи са 14,720 хил. ха, като толкова са и третирани в областите: Велико Търново, Враца, Разград и Шумен.

Фузариум /*Fusarium sp.*/

В областите: Варна, Велико Търново и Разград е проведено химично третиране на 63,160 хил. ха

ПРОЛЕТНИ ОКОПНИ КУЛТУРИ**Фенофази:**

Слънчоглед (ВВСН 09-19) „Поникване: поява на котиледоните над земната повърхност“ - „9 и повече листа“

Царевица: (ВВСН 13-17) „Разтваряне на трети лист“ - „Разтваряне на седми лист“

По оперативни данни на БАБХ на територията на страната площите, засети със слънчоглед са **764,918 хил.ха**, а с царевица **547,247 хил. ха**.

При слънчогледа общо третираните площи с хербициди са **613,101 хил. ха (80,1 %)**, в това число на **353,947 хил. ха (46,3 %)** са внесени почвени, а на **195,404 хил. ха (25,5 %)** вегетационни хербициди. Предсеитбено торене с азотни торове е извършено на **458,607 хил. ха (59,9 %)**. Към момента са наторени **197,062 хил.ха (25,7 %)** с фосфорни и **186,146 хил.ха (24,3 %)** с калиеви торове.

При царевицата общо третираните площи с хербициди са 399,057 хил. ха. На площ от **251,914 хил. ха (46 %)** са внесени почвени, а на **147,143 хил. ха (26,8 %)** вегетационни хербициди. Азотни торове са внесени на площ от **52,512 хил. ха (9,5 %)**, комбинирани (NPK) на **82,813 хил. ха (15,1 %)**, фосфорни и калиеви на **29,900 хил. ха (5,4 %)**.

Липсата на влага през месеца затрудни обработките на почвата и възпрепятства кампанията по засяването на слънчогледа. В някои области на страната (Габрово, София и др.) продължава сеитбата на слънчоглед. В някои райони все още продължава сеитбата на късни хибриди царевица.

Контрол на вредителите:

Сив царевичен хоботник /*Tanymecus dilaticollis*/

В слънчогледовите посеви е установено излизане на възрастни индивиди от почвата. В област Видин е установена плътност от 2-7 бр./кв.м. на площ от 0,500 хил. ха, а в област Монтана са нападени 5,650 хил. ха слънчоглед с отчетена плътност 2-6 бр./кв.м. В двете области нападението е около и над ПИВ. В област Добрич на площ от 8,500 хил. ха се наблюдава 30-35 % повредена листна маса. Най-висока плътност на неприятеля се наблюдава в общините Крушари и Генерал Тошево. На отделни полета в областите: Добрич и Плевен се налага презасяване на площите.

Общо нападнатите площи заети със слънчоглед от сив царевичен хоботник за страната са 15,490 хил. ха. Третиране е проведено на 0,040 хил. ха.

През месец май продължи вредната дейност на неприятеля и в площите с царевица. В област Враца на площ от 0,300 хил. ха е отчетено нападение от 3 до 6 бр. възрастни /м². В област Добрич е установена 30-35 % повредена листна маса на площ от 9,000 хил. ха. Най-висока плътност на неприятеля се наблюдава в общините Крушари и Генерал Тошево. На отделни полета се стига до презасяване на площите. В област Монтана се наблюдава 25-30 % повредена листна маса на площ от 0,864 хил. ха. В област Разград – от 2 до 4 бр./м² на площ от 9,766 хил. ха. В изброените области отчетената популационна плътност е над ПИВ. В областите Плевен, Силистра и Търговище установената плътност е под и около ПИВ.

Телени и лъжетелени червеи /сем. *Elateridae*/

В област Добрич на площ от 1,800 хил. ха царевица е установено нападение от ларви на телени червеи с плътност от 5-10 бр./кв.м, което е над регистрирания ПИВ.

Щурци /сем. *Gryllidae*/

Вредна дейност и силно нападение от ларви на щурци при царевицата е отчетено в област Враца. На площ от 0,840 хил. ха е отчетена плътност на ларви от 2-4 бр./кв.м, което е над

ПИБ. По данни на земеделски производители от областта са презасети 0,150 хил. ха царевица.

В област Враца са подадени данни за нападнати 1,050 хил. ха слънчогледа с плътност 2-4 бр. ларви/кв.м, което е над ПИБ. По информация на земеделски стопани са презасети 0,160 хил. ха слънчоглед. В област Кюстендил се извършват наблюдения за наличие на щурци в посевите, но няма открити повредени растения. Данните за област Перник са за нападнати 0,030 хил. ха. На територията на област Ямбол в Община Тунджа се наблюдава повишаване на плътността на **щурец пустинник /*Gryllus desertus*/** - до 10-12 бр. ларви на кв. м, което е над ПИБ. Обследвани са 0,650 хил. ха. слънчоглед. Нападнати и унищожени на 100 % са 0,330 хил. ха. Към този момент общо нападнатите площи са 9,230 хил. ха.

Царевичен стъблопробивач /*Ostrinia nubilalis*/

През първата десетдневка на месец май в област Пловдив е установен летеж на пеперудите от първо поколение на неприятеля, а през последната десетдневка на месеца и начало на излюпване на ларвите и първи повреди.

Малка сливова листна въшка /*Brachycaudus helichrysi*/

В област Видин в края на месец май е установена миграция на вредителя.

Мана по слънчогледа /*Plasmopara helianthi*/

От област Габрово се съобщава, че земеделски стопани алармират за проблеми при слънчогледа - поява на системна форма на мана, като някои от тях обмислят разораване и повторна сеитба.

РАПИЦА

Фенофаза:

(ВВСН 64) „Пълен цъфтеж: 50% от цветовете на главния цветонос отворени, окапване на старите венчелистчета“ - областите Ловеч и София област

(ВВСН 69/71) „Край на цъфтеж“/,10% от шушулките са оформени“ - областите: Благоевград, Бургас, Варна, Видин, Враца, Добрич, Кюстендил, Перник, Плевен, Разград Русе, Силистра, Стара Загора и Търговище

(ВВСН 80) „Започване на узряване: зелени семена, чувство за празни шушулки“ - областите: Пазарджик, Пловдив и Ямбол

През периода имаше силни ветрове, които възпрепятстваха нормалното извършване на планираните РЗ мероприятия.

Контрол на вредителите:

Рапичен цветояд /*Meligethes aeneus*/

В зависимост от отчетената плътност на неприятеля, е изведена борба на площите с установена плътност над ПИБ, които са около 65,710 хил. ха, което е приблизително 2/3 от посевните площи. Единични възрастни се наблюдават в София област. Плътност около и над ПИБ (2-6 бр. на растение) е констатирана в област Кюстендил, плътност над ПИБ е установена в област Добрич.

Рапичен стъблен скритохоботник /*Ceutorhynchus napi*/

През периода е установено нападение около и над ПИВ и област Кюстендил. Плътност на неприятеля над ПИВ е установена в област Добрич. През настоящата година се наблюдава по-ниска степен на нападение от рапичен стъблен скритохоботник, а третираните площи възлизат на 29,210 хил. ха.

Шушулков хоботник /*Ceutorhynchus assimilis*/

През отчетния период е регистрирана вредна дейност в районите на Плевен и Търговище. През последните години се наблюдава тенденция към увеличаване на плътността и ареала на разпространение на неприятеля. Плътността му се движи около и над ПИВ, съответно за област Търговище е 2-6 бр. /кв.м., а за област Плевен - 3-5 бр. /кв. м.

Зелево комарче по шушулките /*Dasineura brassicae*/

Наблюдава се увеличаване плътността на неприятеля. Вредна дейност има в областите: Плевен и Търговище. Извършено е третиране на 0,650 хил. ха в област Плевен.

Сухо стъблено гниене /фомоза/ /*Leptosphaeria maculans*/

Констатирана е ниска степен на нападение от патогена в рапичните посеви в областите: София област и Търговище, движеща се от 1-15% предимно по долните листни етажи. Нападнати са 2,01 хил. ха, а третиране е проведено на 1,66 хил. ха.

ТЮТЮН

Фенофаза: „Разсаждане“ - „Прихващане на полето“

Контрол на вредителите:**Тютюнев трипс /*Thrips tabaci*/**

Неприятелят е открит на полето в областите: Благоевград, Кърджали, Пазарджик, Пловдив и Стара Загора. Степента на нападение е единични трипси на 10-12 % растения, което е над ПИВ. Третиране е извършено в районите на Пазарджик, Пловдив и Ямбол.

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

Единични екземпляри се наблюдават в областите: Кърджали, Пазарджик и Стара Загора. Все още няма проявление на вирусни заболявания причинени от листни въшки.

Див огън /*Pseudomonas syringae pv. tabaci*/

В област Благоевград нападатите растения от патогена са 5% на площ от 0,010 хил. ха. Единични петна се наблюдават в област Пловдив на 0,030 хил. ха.

Мана по тютюна /*Peronospora tabacina*/

Единствено в област Кърджали има поява на първи мазни петна след разсаждане.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ**Фенофаза:****Ябълки:**

ВВСН (71-74) „Размер на завръза до 10 мм; слъдцъфтежно окапване“ - „Размер на завръза до 40 мм; изправяне на плода“

Круши: ВВСН (71-75) „Размер на завръза до 10 мм; слъдцъфтежно окапване“ - „Плодовете са достигнали половината от окончателния си размер“

Контрол на вредителите:

Обикновена крушова листна бълха /*Cacopsylla pyri*/

В област Пазарджик се наблюдават смесени форми - яйца, ларви и възрастни. Плътноста остава над регистрираните ПИВ.

Листни въшки /сем. *Aphididae*/

През месец май се наблюдава масово вредна дейност, образуване на колонии от листни въшки и значително увеличаване на популационната плътност. За кратко време се оформиха плътни колонии от ларви по леторастите. В област Благоевград е отчетена плътност до 8-10 % нападнати летораста и 10-15 бр. колонии/100 летораста, което е над ПИВ. В област Враца наблюдаваната популационна плътност е около ПИВ.

Констатирана е средна до силна степен на нападение от червеногалова листна въшка и 0-3% повредени клонки. В областите: Кърджали, Пазарджик, Сливен, София област и Стара Загора установената плътност е над ПИВ. В област Кюстендил, отчетената плътност е под и около ПИВ.

Ябълкова плодова оса /*Hoplocampa testudinea*/

От средата на месец май в област Пловдив е установено начало на какавидиране. Плътност над ПИВ е отчетена в област Пазарджик, където от средата на месец май започва окапване на червиви плодчета. За масово окапване се съобщава от 20 май. В област Кюстендил плътността е под ПИВ, окапване на червиви плодчета се наблюдава от средата на месеца.

Ябълков плодов червей /*Laspeyresia pomonella*/ = /*Cydia pomonella*/

През месец май се наблюдава развитие и вредна дейност на гъсеници от първо поколение на ябълковия плодов червей. Начало на летеж на пеперуди се наблюдава през първата половина на месеца в областите: Бургас, Велико Търново, Враца, Добрич, Кюстендил, Ловеч, Перник, Силистра и Стара Загора.

Начало на яйцеснасяне е констатирано в областите: Благоевград, Бургас, Видин, Враца, Кюстендил, Кърджали, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Разград, Русе, София област, Стара Загора, Търговище и Шумен.

Начало на излюпване е установено в областите: Благоевград, Бургас, Кърджали, Пазарджик, Плевен, Пловдив, София област и Ямбол.

Вредна дейност на гъсеници от първо поколение на неприятеля се наблюдава в област Благоевград, а първи вгризвания в овощните градини са установени и в област Пазарджик.

Начало на вредна дейност се наблюдава в област Сливен.

Установено нападение по завръза над ПИВ се наблюдава в област Благоевград. Нападение до ПИВ е установено в област Плевен.

Червен овощен акар /*Panonychus ulmi*/

През месец май се наблюдава развитие на смесени популации от първо лятно поколение на неприятеля. В област Благоевград, в по-старите овощни градини нападението от неприятеля е над ПИВ (18-24 бр./лист). Констатираното нападение в областите: Бургас и Пазарджик е под ПИВ. Начало на яйцеснасяне е установено от началото на втората десетдневка на месеца в областите: Бургас и Пазарджик. Начало на излюпване на ларви от летните поколения е отчетено в област Пловдив от средата на месеца.

Кръгломиниращ молец /*Cemistoma scitella* /= /*Leucoptera malifoliella*/

Наблюдава се силно стесняване ареала на разпространение в области на страната с констатирано нападение от предходни години. През месец май е отчетено развитие на първо поколение на неприятеля: в област Бургас начало яйцеснасяне - 13.05., начало на излюпване - 23.05.; в област Пазарджик - начало на излюпване - 05.05., първи мини-12.05. В края на месеца в област Стара Загора е установено начало на излюпване на гъсениците от първо поколение.

Калифорнийска щитоносна въшка /*Quadraspidotus perniciosus*/

Начало на раждане на ларвите се наблюдава в областите: Пазарджик и Пловдив. В област Стара Загора от края на месец май има масов летеж на мъжки индивиди.

Бяла американска пеперуда /*Huphantria cunea*/

Начало на летеж на пеперудите от първо поколение е установено през първата десетдневка на месеца в областите: Пазарджик и Пловдив. Начало на яйцеснасяне се наблюдава от началото на втората десетдневка на май, а начало на излюпване от 20.05.

Струпяване по ябълката /*Venturia inaequalis*/

Продължават третиранията срещу струпяването по ябълка, като към момента степента на нападение по листата е слаба до средна. В няколко области на страната е констатирано нападение и по плодовете с ниска степен на нападение. Честите и краткотрайни валежи през последната десетдневка на месеца ще са предпоставка за масови заразявания по листната маса и плодовете.

Брашнеста мана по ябълката /*Podosphaera leucotricha*/

В област Благоевград е регистрирана локална форма на брашнеста мана при ябълките. Отчетено нападение е от първа-втора степен (7-17% нападнати летораста). В област Бургас се наблюдава локална форма. Слаба степен на нападение има в областите: Видин, Монтана, Кюстендил и Пазарджик. Средна до силна степен на нападение се наблюдава в област Пловдив, като нападението е основно по чувствителни сортове. Нападение от 0-4 % има в област Силистра, 0-1 % в област Ловеч и 5-10 % в София област.

Огнен пригор /*Erwinia amylovora*/

В област Благоевград е отчетено нападение от първа степен. Единични повредени клонки са констатирани в област Кюстендил, а начало на поява и разпространение се наблюдава в област Пазарджик. От средата на месец май има силен фон на зараза на картотекирани масиви по ябълки и круши в област Пловдив.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ

Фенофаза:

Праскови: ВВСН (71-75) „Разрастване на яйчника; окапване на завръзи след цъфтежа“ - „Плодовете са достигнали половината от окончателната си големина“

Кайсии: ВВСН (73-77) „Вторично окапване на завръза“ - „Плодовете са достигнали около 70% от окончателната си големина“

Черешки: ВВСН (75/79-81/85) „Плодовете са достигнали половината от окончателната си големина“/ „Плодовете са достигнали около 90% от окончателната си големина“ – „Начало на оцветяване“/ „Оцветяването се развива“

Вишни: ВВСН (75/79-81) „Плодовете са достигнали половината от окончателната си големина.“/ „Плодовете са достигнали около 90% от окончателната си големина.“- „Начало на оцветяване“

Сливи: ВВСН (71-75) „Разрастване на яйчника; окапване на завръзи след цъфтежа“ - „Плодовете са достигнали половината от окончателната си големина“

Контрол на вредителите:

Източен плод червей */Grapholita(Aspila) molesta/*

През първата половина на месец май в областите: Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Стара Загора и Ямбол е отчетено начало и масово излюпване на гъсениците от първо поколение. Сигнализиран са две третириания за изминалия месец. През последната десетдневка е отчетено излюпване на гъсениците от това поколение в районите на Варна и Силистра. Неприятелят запазва плътност около ПИВ, при непроменен ареал на разпространение. Очаква се завишаване през късната вегетация на културата.

Прасковен клонков молец */Anarsia lineatella/*

Изравнено за страната е развитието на първо лятното поколение на неприятеля - летеж, яйцеснасяне и излюпване. Сигнализиран са две третириания.

Черничева щитоносна въшка */Pseudaulacspis pentagona/*

Неприятелят е установен в градини от Благоевградски регион с плътност над ПИВ. Там е сигнализирано второ третиране срещу ларви от първо поколение.

Листни Въшки /сем. *Aphididae/*

В областите: Благоевград, Сливен и Стара Загора е установено нападение от зелена прасковена листна въшка с плътност над ПИВ. Проведени третириания има в областите: Благоевград, Пазарджик, Сливен и Стара Загора. Отчита се завишаване на популационната плътност от листни въшки при всички костилкови овощни видове.

В различните райони се установява нападение от 3-7 % нападнати летораста с колонии на **черна черешова листна въшка (*Myzus cerasi*)**, което е около и над ПИВ.

Черешова муха */Rhagoletis cerasi/*

В началото на месец май е установено начало, а по-късно и масов летеж на черешова муха. Обявени са сигнали за борба като поредица от пръскания 3-4 пъти през 8-10 дни,

съобразени със сроковете на зреене и карантинните срокове на продуктите за растителна защита. И през тази пролет се отчита постоянен и дружен летеж по заложените жълти лепливи уловки, поради наличието на биологичен запас от предходната година, висока степен на червивост в късните сортове череша. Продължава летежът на черешовата муха, продължават и третиранията при средно ранните и късните сортове череша за контрол на неприятеля преди яйцеснасяне.

Листогризещи гъсеници /сем. *Lepidoptera*/

През месец май е отчетено начало и масово какавидиране на листозавивачки и листогризещи гъсеници..

Черна сливова плодова оса /*Hoplocampa minuta*/

От средата на месец май започна окапването на червивите плодчета. Допуснатата червивост е около и до ПИВ (2-5 % окапали завръзи). Общо третирани площи 3,669 хил. ха от един до два пъти.

Обикновена сливова щитоносна въшка /*Parthenolecanium corni*/

Развитие и разпространение на неприятеля се наблюдава само в област Пловдив.

Сливов плод червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

През месец май във всички райони на страната е отчетено излюпване, вгризване и вредна дейност на гъсениците от първо поколение. Отчетени са 0,7-1,5 % пресни вгризвания. Неприятелят запазва устойчиво висока плътност над ПИВ - 25-57 бр. пепруди се улавят на феромонова уловка за седмица. Общо за страната са подадени по два сигнала за третиране срещу първо поколение. Проведено е едно третиране на 2,416 хил. ха, като продължават третиранията срещу неприятеля.

Сливов семеяд /*Eurytoma schreineri*/

Развитие и вредна дейност се наблюдава в област Търговище в градини с биологично производство на сливи. В началото на месец май е установен масов летеж и са подадени сигнали за борба.

Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/

Продължават растителнозащитните практики насочени към опазване на реколтата от брашнеста мана. По чувствителни сортове в област Пловдив са регистрирани единични прояви.

Ранно кафяво гниене /*Monilinia laxa*/

През периода приключиха следцъфтежните третиранията в цялата страна при праскови и кайсии. Масово за страната се отчита слаба степен на проявление на патогена. В градини около областите: Благоевград и Пазарджик, където има пропуски в растителнозащитните мероприятия се наблюдават поражения по леторастите.

Като цяло в страната степента на нападение от ранно кафяво гниене при сливите е ниска, до 5% повредени клонове.

Късно кафяво гниене (*Monilinia fructigena*)

В Пловдив са отчетени прояви на късно кафяво гниене по плодовете на череша и вишна, но в слаба степен.

Сачмянка /*Stigmina carpophila*/

В кайсиевите насаждения се отчита слаба степен на нападение в област Силистра. Запазва се устойчив фон на зараза за преобладаващите масиви, приложени са до две пръскания в различни области на страната.

В област Търговище през третата десетдневка на месец май е наблюдавана проява по плодове на череша. По плодовете на сливовите насаждения са констатирани повреди в областите: Враца и Търговище.

Бяла ръжда (цилиндроспориоза) по черешата и вишната /*Blumeriella jaapii*/

Ниска степен на нападение от бяла ръжда са установени в областите: Разград и Търговище. Валежите в края на месеца ще благоприятстват по-масовото й разпространение.

ЛОЗЯ

Фенофаза:

ВВСН (57-61) „Съцветията са напълно развити; цветчетата са разделени (реса)“–„Начало на цъфтеж: 10 % опадане на калпачета“

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

През периода е установено начало на излюпване на гъсениците на неприятеля в областите: Благоевград, Бургас, Пазарджик и Пловдив. Извършено е първо третиране срещу вредителя в област: Бургас, Пазарджик и Ямбол и второ в области Благоевград и Пловдив.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus viticola*/

Установено е излюпване на първа лятна генерация от средата на първата десетдневка на месеца в област Пловдив и от края на месеца за област Бургас. Третирания са извършени в районите на Благоевград и Ямбол.

Цигарджия /*Byctiscus betulae*/

В района на Благоевград регистрираната плътност на бръмбари е 6-10 % нападнети латораста. Вредна дейност на възрастни се наблюдава от 10.05, яйцеснасяне - 15.05., излюпване на ларви - 22.05. Извършено е третиране срещу вредителя.

Ескориоза /*Phomopsis viticola*/

През периода са установени първи симптоми на болестта по листа и стъбла в района на Видин. Изведена е химична борба в областите: Бургас, Видин и Плевен.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Първи прояви на локална форма по листата са констатирани в област Пловдив. Третиране е извършено в областите: Благоевград, Бургас, Враца, Велико Търново, Добрич, Монтана, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Стара Загора, Шумен и Ямбол.

Мана /*Plasmopara viticola*/

Установени са първи мазни петна по листата в областите: Благоевград, Добрич, Кърджали, Сливен, Стара Загора и Ямбол. Химично третиране е извършено в областите: Благоевград, Бургас, Враца, Велико Търново, Добрич, Монтана, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Стара Загора, Шумен и Ямбол.

КАРТОФИ**Фенофаза:**

ВВСН (09-31) „Поникване: стъблата излизат над почвената повърхност“-, „Начало на сгъстяване, 10% от растенията в редовете се допират“ - **за средно-ранни и късни сортове**

ВВСН (39-61) „Посева се сгъстява напълно: около 90% от растенията в редовете се допират“-, „Начало на цъфтеж: 10% от цветовете в първото съцветие са отворени

(главно стъбло)“ - **за ранни сортове**

ВВСН (99) „Готов продукт за прибиране“ областите: Благоевград, Пазарджик и Пловдив **за най-ранни сортове**

Контрол на вредителите:**Колорадският бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/**

Излюпване на ларви от презимувалото поколение е констатирано в почти цялата страна. До момента са третирани на 1,674 хил. ха от един до два пъти.

Телени червеи /*сем. Elateridae*/

Внесени са инсектициди срещу неприятеля при засаждане на картофите.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

Наблюдава се слаб летеж на неприятеля от първо поколение в област Кюстендил. Постоянен летеж на пеперудите на картофения молец са отчетени във феромоновите уловки в област Пазарджик. До момента не са извършвани третирания срещу неприятеля.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

Метеорологичните условия са благоприятствали проявата на кафяви листни петна по долните листа при картофи в област Видин. Слабо нападение от 1-2 % по долните листни етажи е констатирано в област Сливен. Извършено е химично третиране.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

Падналите валежи през месец май са благоприятствали развитието на патогена. До края на месеца е проследено развитието на два критични периода на картофена мана в област Благоевград. Там е отчетена първа степен на нападение (единични петна по листата). Първи петна са констатирани в област Стара Загора от втората десетдневка на месеца. Слаба степен на проявление е наблюдавана в област Сливен (1-2% по листата). Общо третирани до момента площи са 1,688 хил. ха от един до три пъти.